

Perstorps kommun
kommunhuset@perstorp.se

2019-01-17
1 (22)
Dnr 405-2018:6505

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Norra
Lyckan skola i Perstorps kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Norra Lyckan skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Norra Lyckan skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp och analyserar såväl kunskapsresultat som hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen så att de planerade utvecklingsåtgärderna baseras på skolans faktiska behov.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen ska stimulera och utmana eleverna oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar möjligheter för lärare att regelbundet diskutera hur de bedömer elevers kunskaper för att skapa en likvärdig bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 17 maj 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr: 2018:6505) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen till bedömningen är att granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar kunskapsresultat och inte heller genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder som bygger på en analys med fokus på eventuella skillnader mellan exempelvis ämnen, klasser och lärare men även hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Vidare visar granskningen att rektorn har skapat förutsättningar för lärares samverkan genom att organisera olika mötesfora men att lärarna själva bestämmer över innehållet. Rektorn följer inte upp om lärarnas förutsättningar för samverkan är tillräckliga samt om det sker ett lärande inom kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Dessutom visar granskningen att det inte finns något strategiskt arbete med jämställdhet på skolan.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de underlag som myndigheten samlat in inför och i samband med besöket.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorn inte gör en övergripande uppföljning och analys av elevers kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet genomförs i undervisningen, men att rektorn följer upp undervisningen via lektionsbesök samt i olika forum frågar om lärarnas förutsättningar. I intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att rektorn följer upp undervisningen via lektionsbesök. Rektorn berättar att hen under hösten genomfört lektionsbesök hos de flesta lärarna och då tittat på inledning och avslut av lektioner. Under besöken har rektorn även sett att det är trygghet och studiero i klassrummet, berättar rektorn. Rektorn uppger att hen har haft ett återkopplande samtal med respektive lärare efter besöket, vilket även lärarna bekräftar.

Rektorn berättar i intervju att hen följer upp lärarnas förutsättningar när de har arbetsplatsträffar samt i utvecklingsgruppen där hen träffar representanter från respektive arbetslag. Rektorn säger att hen frågar hur lärarna upplever att de hinner med sitt arbete samt hur barngrupperna fungerar, vilket även lärarna uppger. Dessutom säger rektorn att hen i det dagliga mötet med lärarna frågar om tilldelade resurser räcker till, vilket även lärarna berättar. Lärarna säger även att de kan fördela personal inom arbetslaget utifrån där behoven är som störst.

Däremot visar granskningen att det på skolan saknas en övergripande uppföljning och analys av kunskapsresultat och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. I intervju med rektorn framkommer att hen har haft fokus på struktur, organisation, delaktighet och trygghet sedan rektorn tillträdde på skolan. Rektorn berättar att hen har valt fokusområden utifrån sina tidigare erfarenheter av vad som behövs för att skapa en bra organisation och att det inte var något specifikt på skolan som föranledde de prioriterade fokusområdena. Dessutom berättar rektorn att hen inte årskursvis sammanställer elevers kunskapsresultat samt att skolans värdegrundsuppdrag inte följs upp. Rektorn uppger att det kan vara svårt att hitta en koppling till skolans kommande insatser utifrån resultaten och säger att skolans utvecklingsområden inte bygger på en analys av skolans behov.

Pedagogiskt ledarskap

Skolinspektionens granskning visar att det saknas tydliga strukturer för att leda och organisera det pedagogiska arbetet utifrån skolans utvecklingsområden och hur det ska kopplas till lärarnas pedagogiska diskussioner. Det framkommer av intervjuer med lärarna och rektorn att rektorn utifrån önskemål från lärarna har skapat en mötesstruktur, för att lärarna ska kunna träffas och föra pedagogiska diskussioner. Det är, enligt såväl lärarna som rektorn, upp till lärarna att planera mötenas innehåll, och rektorn säger att hen inte följer upp om det lärarna pratar om leder till en utveckling av undervisningen. Rektorn berättar även att någon lärare på arbetsplatsträffar kan få visa på goda exempel men uppger att träffarna även handlar om arbetsmiljö eller att delge information. Elevhälsan berättar att det inte finns något samarbete mellan dem och lärarna som fokuserar på lärandeuppdraget. I samtliga intervjuer framgår det även att det finns en utvecklingsgrupp på skolan, med representanter från varje arbetslag och skolledningen, där de kan prata både om praktiska och pedagogiska frågor. Enligt rektorn kan hen inom ramen för utvecklingsgruppen fånga upp lärarnas förutsättningar att genomföra sitt uppdrag.

I granskningen framkommer att det till viss del finns gemensamma förhållningssätt för personalen på skolan när det gäller bemötande men inte gällande gemensamma arbetssätt. Lärarna uppger i intervju att det finns ett förväntansdokument som innefattar hur personalen ska bemöta vuxna och elever. Dessutom uppger rektorn i intervju att lärarna pratar mycket med eleverna om hur de ska vara mot varandra. Däremot uppger rektorn att det ännu inte finns en samsyn bland lärarna gällande gemensamma arbetssätt. Lärarna säger i intervju att de får lov att arbeta som de vill och att det inte finns några uttalade gemensamma arbetssätt på skolan. Vidare berättar lärarna att den kompetensutveckling som är planerad, språkutvecklande

arbetssätt, är en kommunövergripande kompetensutbildning som flera skolor i kommunen ska delta i.

Granskningen visar att samtliga lärare på skolan har lärarlegitimation och att ett fåtal saknar behörighet i något ämne. Rektorn säger i intervju att det inte finns några uttalade rutiner för att introducera obehöriga lärare på skolan men uppger att hen frågar personalen om de vill ha en mentor när de börjar. Rektorn berättar att personalen som nyligen anställts inte har önskat någon mentor utan att lärarna arbetar tillsammans i arbetslaget.

Strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte driver något strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn uppger i intervju att det inte förekommer något pågående jämställdhetsarbete på skolan och att rektorn inte följer upp och analyserar om undervisningen är jämställd. Vidare säger rektorn att eftersom de ännu inte pratat om jämställdhet på någon arbetsplatsträff så vet inte rektorn om det finns en medvetenhet hos personalen om hur pojkar och flickor bemöts och bedöms i undervisningen. Lärarna uppger i intervju att de på skolan inte pratat om undervisningen kopplat till flickor och pojkar, vilket även elevhälsan bekräftar. Elevhälsan säger att de inte har kännedom om talutrymmet är jämt fördelat i klassrummet. Lärarna berättar att de spontant pratar om exempelvis hur mycket plats pojkar och flickor tar i klassrummet. Eleverna säger i intervju att de i skolan har pratat om att alla är lika mycket värda samt att det inte spelar någon roll om de är pojkar eller flickor. Dock uppger eleverna att det förekommer att flickor får lov att gå ut i korridoren och arbeta om de frågar men om pojkar frågar säger läraren nej.

Skolinspektionen bedömer därför att det finns ett utvecklingsbehov, vilket beskrivs mer utförligt nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp och analyserar såväl kunskapsresultat som hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen så att de planerade utvecklingsåtgärderna baseras på skolans faktiska behov.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Som en följd av detta är inte skolans utvecklingsområden baserade på en analys av skolans behov.

För att kvaliteten i skolans undervisning ska utvecklas krävs att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp, utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.¹

Rektorn uppger i intervju att hen inte följer upp, sammanställer och analyserar kunskapsresultaten för alla elever och i alla ämnen utan att uppföljningen består av de resultat som skolan får från förvaltningen. Rektorn uppger i intervju att hen inte har genomfört någon analys på skolnivå utifrån till exempel ämne, klass eller kön. Rektorn säger att anledningen till att de inte följt upp samtliga ämnen är att förvaltningen inte begär in dessa uppgifter. Rektorn uppger att skolans resultat ligger lågt i matematik och svenska, även om resultaten höjdes något föregående läsår. Enligt skolans kvalitetsredovisning avseende resultat på nationella prov når 67,4 procent av eleverna i årskurs 3 upp till kravnivåerna i matematik. I Skolverkets senaste tillgängliga statistik framgår att det finns mindre skillnader mellan pojkars och flickors resultat i matematik och svenska, och det samma gäller för de resultat som rektorn skickat till Skolinspektionen. Enligt rektorn handlar de uppföljningar som görs om elevers resultat på individnivå. Uppföljningarna genomförs i syfte att fånga upp elever som inte når målen och omfattar inte alla ämnen. Lärarna uppger i intervju att de följer upp elevernas kunskapsresultat med hjälp av Skolverkets bedömningsstöd i matematik och svenska. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de inte varit delaktiga i uppföljning av elevernas kunskapsresultat, men säger att de blivit delgivna resultat från nationella prov på en arbetsplatsträff där de försökte ringa in elevernas svårigheter.

Rektorn säger i intervju att de på skolan har pratat om vilka delar av de nationella proven i matematik som eleverna hade svårt med, och att hen har lyft det med lärarna. Rektorn berättar att lärarna i slutet av läsåret gör en analys av vad som gått bra eller mindre bra och vilka åtgärder som lärarna framöver ska vidta i undervisningen på gruppnivå. Lärarna instämmer med rektorn i att de gjort analyser

¹ Läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling

av de nationella proven men uppger samtidigt att de inte har gjort samma jämförelser i övriga ämnen. I intervju berättar rektorn att de på skolan framöver ska ha fokus på genrepedagogik och språkutvecklande arbetssätt. Enligt rektorn är det baserat på lärarnas analys av vad de behöver arbeta vidare med.

Vidare uppger rektorn i intervju att hen inte följer upp värdegrundsarbetet i undervisningen och att det värdegrundsarbete som rektorn känner till är att lärarna pratar med eleverna om hur de ska vara mot varandra och om människors lika värde. Lärare säger i intervju att de inte känner till om det görs någon analys av om undervisningen genomsyras av ett värdegrundsarbete.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att systematisera uppföljningen av skolans resultat i samtliga ämnen samt värdegrundsarbetet som sker i klassrummet.² De uppgifter som inhämtas i uppföljningen ska sedan analyseras för att identifiera skillnader och variationer mellan exempelvis klasser, kön, ämnen och lärare. Resultaten av analysen ska ligga till grund för att planera för skolans utvecklingsåtgärder. Arbetet med uppföljning och analys bör ske i samverkan med lärarna och personalen i elevhälsan.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

² Skolverket (2012) *Allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet*

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen till bedömningen är att granskningen visar att lärarna överlag bedriver en strukturerad undervisning som också innehåller en variation av uppgifter och aktiviteter. Granskningen visar även att lärarna bedriver en undervisning där eleverna får reflektera över sitt lärande och att några lärare ger eleverna möjlighet till delaktighet i undervisningen. Vidare visar granskningen att flertalet lärare ger eleverna det stöd de behöver för förstå och komma igång med sina uppgifter. Dock framkommer det i granskningen att inte alla elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina behov och förutsättningar eftersom undervisningen överlag anpassas utifrån en medelnivå.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de underlag som myndigheten samlat in inför och i samband med besöket.

Struktur, variation och lärarstöd

Granskningen visar att lärarna i huvudsak bedriver en undervisning som är strukturerad och varierad och som låter eleverna möta olika arbetsformer och arbetssätt samt att lärarna ger eleverna stöd att förstå lektionens innehåll. Rektorn uppger i intervju att det är bra struktur i flera klasser, men säger att lärarna inte alltid är lika tydliga med att kommunicera målen för eleverna. Lärarna uppger i intervju att de berättar för eleverna vad de ska göra och vad de ska träna på som stöd för att de ska förstå lektionens innehåll. Lärarna säger att de försöker visa eleverna att varje dag är sig lik, så att elever vet vad de ska göra. Vidare beskriver lärarna och eleverna att instruktioner står på tavlan gällande vad eleverna ska arbeta med. Eleverna berättar att lärarna ibland även säger vad de ska lära sig. I stort sett alla observerade lektioner inleds med att lärarna går igenom lektionens innehåll så att eleverna ska veta vad de ska arbeta med under lektionen.

Lärarna berättar i intervju att några av dem använder sig av sammanfattande avslut av lektioner. Någon lärare berättar att hen i slutet av lektioner kan fråga eleverna hur de tycker att lektionen varit, hur eleverna upplevt det som de arbetat med eller om eleverna känner sig säkra på det som de arbetat med. En annan lärare uppger att hen inte arbetar så eftersom de inte alltid avslutar en lektion före en rast. Läraren uppger även att det förekommer att några elever får gå på rast och att läraren stannar kvar med någon elev för att stötta i lärandet. Eleverna uppger i intervju att lärarna oftast inte summerar lektionerna utan avslutar lektioner med att säga att de ska sluta eller att de ska lägga ner sina saker. Rektorn uppger att det varierar huruvida lärare

summerar lektioner. Observationer visar att det under två lektioner sker ett gemensamt avslut där läraren summerar lektionen utifrån vad eleverna tränat på, respektive vad eleverna gjort under lektionen.

I intervju uppger lärarna att de är noga med att variera arbetssätt och arbetsformer så att eleverna inte bara ska få läsa och skriva utan att hela kroppen ska få uppleva något. Lärarna ger exempel på att eleverna kan få hoppa multiplikationstabeller eller arbeta tematiskt. En lärare berättar att efter en genomgång får eleverna antingen arbeta alla tillsammans, två och två eller på egen hand. Därefter samlar läraren alla elever igen. Eleverna säger i intervju att det vanligaste arbetssättet är att de arbetar självständigt i klassrummet. På flertalet av de observerade lektionerna får eleverna både lärarledda genomgångar och arbeta med en eller flera uppgifter på egen hand, både med teoretiska och praktiska. Det förekommer även att eleverna får arbeta i mindre grupper. Eleverna ger i intervju en samstämmig bild av att de observerade lektionerna i stort sett motsvarar typiska lektioner på skolan.

Lärarna beskriver i intervju att de använder sig av både bild, text och kroppsspråk för att förklara ord för elever. Lärarna uppger att de repeterar med eleverna och pratar om det som de redan kan och bygger vidare på det eleverna ska lära sig. Eleverna berättar i intervju att lärare brukar förklara och skriva på tavlan så att eleverna vet vad de ska göra eller förstå det läraren pratar om. Eleverna säger även att lärare går runt i klassrummet och hjälper till om eleverna inte förstår.

Elevers reflektion och delaktighet

Granskningen visar att undervisningen innehåller olika moment där eleverna får reflektera över vad de lärt sig och att de i vissa klasser får vara delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen. Lärarna berättar i intervju att elever tillsammans med lärare får titta på tidigare skrivna texter för att jämföra med texter som de skriver nu, som ett sätt att reflektera över sitt lärande. Lärarna berättar även att de arbetar med lärkompisar och kamratbedömningar då eleverna får hjälpa varandra med olika saker i undervisningen. Lärarna berättar också att eleverna till viss del får hålla i sina egna utvecklingssamtal och att eleverna involveras i arbetet med sina individuella utvecklingsplaner och att de då reflekterar över sitt lärande. Observationer visar att det finns exempel på hela lärarledda lektioner där läraren engagerar alla elever genom att ställa frågor som eleverna får fundera över i par för att sedan prata om det tillsammans i hela gruppen. Efter det får eleverna en ny fråga att fundera över tillsammans. Andra observationer visar exempel på att lärarna ställer frågor i klassen som endast ett fåtal elever involveras i under lärarens genomgång.

Däremot visar granskningen att eleverna sällan är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna berättar i intervju att de aldrig får vara med och planera lektionerna och inte heller påverka på vilket sätt de får lära sig. Dock berättar en lärare att hen brukar inleda terminen med två stjärnor och en önskan där eleverna får önska vad de ska lära sig under läsåret. Läraren säger att det eleverna har önskat ska sedan behandlas inom ramen för undervisningen under året. Vidare beskriver samma lärare att hen arbetar med VÖL (vad vi vet, vad vi önskar, vad vi lärt oss) som en metod för att tillsammans med eleverna inventera deras kunskaper, planera innehåll och arbetssätt och reflektera över vad de lärt sig. När det gäller utvärdering av undervisningen berättar några lärare att de brukar fråga eleverna vad de tycker. En lärare ger exempel på att hen brukar låta eleverna använda sig av att göra tummen upp eller ner. En elev uppger i intervju att deras lärare har frågat eleverna om vad de tyckt om arbetet som de har gjort på lektionerna. Vidare säger eleven att läraren har pratat med eleverna om de tycker att något varit jobbigt i undervisningen.

Motivation, stimulans och utmaningar

Granskningen visar att det förekommer att lärarna motiverar eleverna och visar att de tror på elevernas förmåga men att lärarna däremot sällan anpassar undervisningen så att den utmanar och stimulerar alla elever. Rektorn uppger i intervju att de på skolan har pratat om att ha förväntningar på eleverna som en framgångsfaktor, men säger att de ännu inte har arbetat med det. Elevhälsopersonal säger i intervju att de inte vet hur lärarna arbetar för att stärka tron på elevernas förmåga och att det inte heller är något som de har pratat om på gemensamma möten. En lärare berättar i intervju att hen motiverar eleverna genom att tydliggöra för eleverna att de lärt sig nya saker jämfört med vad de kunde tidigare. Eleverna uppger i intervju att lärare kan säga till eleverna "du klarar det här" om eleverna tror att de inte klarar en uppgift. Av observationer framgår att lärare på några lektioner ställer följdfrågor till eleverna när de svarar och att lärare även frågar eleverna om det skulle kunna vara på ett annat sätt.

Däremot visar granskningen att undervisningens innehåll och arbetssätt sällan anpassas till elevgruppen så att arbetet stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Det framkommer i intervjuer med rektorn, lärarna och eleverna att skolarbetet oftast är likadant utformat för alla elever och att det finns elever som tycker att skolarbetet är för enkelt och som inte får tillräckliga utmaningar. Dock finns det enstaka exempel på lärare som planerar undervisningens innehåll utifrån aktuell elevgrupp så att arbetet utmanar samtliga elever.

Skolinspektionen bedömer därför att det finns ett utvecklingsbehov, vilket beskrivs mer utförligt nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen ska stimulera och utmana eleverna oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningens innehåll och arbetssätt inte anpassas, stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Enligt 3 kap. 3§ skollagen (2010:800) ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Vidare framgår det att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Rektorn uppger i intervju att de på skolan har identifierat elever som når längre än de mål som minst ska uppnås och att de har pratat om att eleverna ska få utmaningar i form av ytterligare materiel, både självinstruerande och annat materiel. Dock uppger rektorn att de inte pratat om hur undervisningen kan förändras och utvecklas för att möta elevernas behov. Lärarna uppger i intervju att de känner till att det finns elever som tycker att det är för enkelt i skolan, men säger att det är svårt att utmana alla elever eftersom det finns en spridning i elevernas kunskaper. Enstaka lärare ger dock exempel på hur de stimulerar och utmanar eleverna. Bland annat nämner en lärare att hans elever arbetar med samma saker men på olika nivåer och med olika materiel. Läraren berättar att eleverna får anpassade uppgifter utifrån sin förmåga samt att det är läraren som delar in eleverna i olika grupper, anpassat för de olika eleverna. I intervju med eleverna framgår att de oftast tycker att uppgifterna i skolan är för enkla, och att i några klasser brukar alla elever få arbeta med samma uppgifter. Enligt både lärarna och eleverna får elever som är klara med en uppgift ibland göra andra saker som inte är kopplade till uppgiften, ibland även i något annat ämne. Eleverna säger att de av en lärare kan få svårare uppgifter om de tycker att skolarbetet är för lätt. En elev berättar att i hans klass brukar alla elever börja med samma uppgift för att sedan fortsätta med svårare eller lättare uppgifter, beroende på elevens behov, och ibland får de uppgifter med olika svårighetsgrad redan inledningsvis.

Observationer visar att undervisningen till innehåll och uppgifter är utformad lika för alla elever. Enstaka observation visar att eleverna klarar av uppgiften redan när de gör den första gången, trots detta fortsätter uppgiften med samma svårighetsgrad under hela lektionen. Efter ett tag observeras eleverna prata om andra saker än skolarbetet. Det förekommer dock i en annan observation att lärare involverar samtliga elever i olika frågeställningar som eleverna får svara och ge exempel på utifrån sin förmåga.

I Skolinspektionens tematiska analys om utmaningar i undervisningen³ framgår att ”när undervisningen anpassas till medeleven eller de som har svårast att hänga med, är det svårt att samtidigt utmana enskilda elever eller möta dem i deras intressen. En undervisning som fokuserar på att alla elever ska nöta in samma kunskaper på samma sätt istället för att utmana eleverna där de är, kan sällan ta tillvara på elevernas motivation att lära – nyfikenhet, vilja att behärska och förstå.” Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna med ledning av rektorn initierar ett arbete med att utveckla arbetsuppgifter med olika svårighetsgrader kopplat till ett visst kunskapsinnehåll. För rektorn och lärarna handlar det om att våga ifrågasätta invanda sätt att undervisa och sätta elevernas lärande i främsta rummet för att på så vis kunna ge varje elev möjlighet att utvecklas så långt som möjligt.⁴ Arbetet kan förslagsvis inledas med att rektorn tillsammans med lärarna inventerar och tar del av det arbete som redan görs på skolan i förhållande till att planera och anpassa undervisningen utifrån alla elevers förmåga. Skolinspektionen vill i detta sammanhang påtala betydelsen av rektorns pedagogiska ledarskap. I tidigare granskningar som Skolinspektionen gjort har det framkommit att utmaningen för rektorer är att ge lärarna verktyg för att bedriva en god undervisning med utgångspunkt i en samsyn kring ambitionen att möta alla elevers behov.⁵

³ Skolinspektionen (2016) Tematisk analys (dnr 40-2016:6874) *Utmaningar i undervisningen – många elever behöver mer stimulans och utmaningar*

⁴ Skolverket (2012b) Rapport 379, *Högrepresterande elever, höga prestationer och undervisningen*

⁵ Skolinspektionen (2016) Tematisk analys (dnr 40-2016:6874) *Utmaningar i undervisningen – många elever behöver mer stimulans och utmaningar*

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen till bedömningen är att granskningen visar att det finns ett samlat arbete på Norra Lyckan skola för att skapa studiero och en lugn miljö. Vidare visar granskningen att elevernas upplevelse av trygghet systematiskt följs upp, att skolan arbetar aktivt för att skapa en trygg miljö och att eleverna involveras i detta arbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de underlag som myndigheten har samlat in inför och i samband med besöket.

Samlat arbete för att skapa studiero

Skolinspektionens granskning visar att det på skolan bedrivs ett samlat arbete för att skapa studiero. Rektorn berättar i intervju att de på skolan skapar god studiero genom att arbeta med rastaktiviteter som skapar lugn på rasterna, vilket påverkar arbetet i klassrummen. Lärarna uppger i intervju att de sinsemellan pratar mycket om vad som är studiero och att de fattar beslut om hur de ska agera i gemensamma utrymmen om något behöver förändras, exempelvis i matsalen. Både eleverna och elevhälsan berättar i intervju att det på skolan finns ordningsregler som gäller för gemensamma utrymmen och som tagits fram i elevrådet. Ett exempel på arbetet är att elever upplevt att det varit stökigt i korridorerna och att det där behövs mer personal och då har frågan lyfts med rektorn i elevrådet.

Både elevhälsan och lärarna uppger i intervju att lärare har olika sätt för att skapa studiero i respektive klassrum beroende på att det finns olika behov i klasserna, men att lärare inkluderar eleverna i detta arbete, exempelvis genom att samtliga klasser fått vara med och ta fram sina klassrumsregler. Samtliga lärare uppger att det står i deras klassrumsregler att eleverna ska få arbetsro. En lärare berättar att hen brukar utvärdera arbetsron tillsammans med eleverna efter lektionerna eftersom det kan

upplevas olika beroende på person. Både rektorn och elevhälsan uppger att det är god studiero på skolan, vilket även observationer visar.

Arbete för trygghet

Skolinspektionens granskning visar att elevernas upplevelse av trygghet följs upp och att skolan arbetar aktivt för att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en trygg miljö. Som en främjande insats uppger lärarna i intervju att de vid samtliga raster arrangerar rastaktiviteter samt att de har ett rastvärdsschema som gäller för samtliga raster. Lärarna berättar även att de säkerställer en trygg miljö genom att de som personal är enade när det gäller skolans regler. I intervju med elevhälsa framgår även att skolans trygghetsråd arrangerar en uppstartsvecka vid terminsstart där eleverna får arbeta med olika samarbetsövningar som en förebyggande åtgärd.

Eleverna säger att de oftast tycker att det är en trygg skola och att lärare säger till aktuella elever så fort något inträffar. Eleverna berättar att lärarna ser till att alla har något att göra när det är rast. Vidare uppger eleverna att lärarna regelbundet frågar dem exempelvis hur rasten varit, hur de upplevt det i matsalen eller i korridorerna genom att eleverna får göra tecken, tummen upp, i klassrummen. Om någon elev upplever att något inte är bra frågar läraren vidare och försöker lösa det tillsammans med eleverna.

Av intervjuer med elevhälsan, lärare och elever framgår att eleverna får svara på en trivselenkät som går ut på att ta reda på hur eleverna upplever arbetsron, kapprummen, raster, omklädningsrum och matsalen. En uppföljande enkät genomförs ytterligare en gång under läsåret för att ta reda på om åtgärderna som skolan vidtagit utifrån första resultatet gett effekt. Både rektorn och elevhälsan berättar att enkäten följs upp klassvis av lärarna och därefter sammanställs enkäten för hela skolan av trygghetsrådet, där även rektorn deltar. Rektorn uppger att resultaten från enkäten återkopplas till personalen på arbetsplatsträffar samt att enkäten används i skolans plan mot kränkande behandling. Elevhälsan berättar om olika åtgärder som vidtagits utifrån tidigare genomförda enkäter såsom att det finns hög vuxennärvaro på rasterna, lärarledda rastaktiviteter, vuxennärvaro i omklädningsrummen samt att de anpassat lunchtiderna för att minimera köbildning. Elever uppger att de märkt av att det blivit förändringar efter genomförda enkäter. Däremot säger de att de inte får ta del av resultatet av enkäterna.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning ges i låg utsträckning.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen till bedömningen är att granskningen visar att lärare inte regelbundet ges möjlighet att diskutera hur de bedömer elevernas kunskaper och att lärarna inte får tillräckliga förutsättningar för att kvalitetssäkra sina omdömen. Vidare framgår i granskningen att rektorn inte analyserar skillnader mellan olika lärares bedömningar i syfte att säkerställa en likvärdighet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de underlag som myndigheten samlat in inför och i samband med besöket.

Granskningen visar att rektorn inte systematiskt följer upp kunskapsresultaten i samtliga ämnen. Av detta följer att rektorn inte heller kan analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar i syfte att säkerställa likvärdiga bedömningar.

Granskningen visar även att rektorn inte ger lärarna förutsättningar att regelbundet kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen. Vidare framgår det att lärarna inte har något gemensamt arbete i samtliga ämnen i syfte att göra likvärdiga bedömningar. Det framgår i granskningen att lärarna använder nationella bedömningsstöd i ämnena matematik och svenska och att de för gemensamma samtal utifrån dessa men att det saknas motsvarande arbete i övriga ämnen, där det inte finns några bedömningsstöd.

Skolinspektionen bedömer därför att det finns ett utvecklingsbehov, vilket beskrivs mer utförligt nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar möjligheter för lärare att regelbundet diskutera hur de bedömer elevers kunskaper för att skapa en likvärdig bedömning.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte skapar tillräckliga förutsättningar till samverkan för lärarna att göra likvärdiga bedömningar och omdömen. Vidare framgår det att det finns skillnader i lärarnas omdömen.

Av läroplanen⁶ framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har även ett särskilt ansvar för att lärare kontinuerligt ska ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Av intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framgår att lärarna inte har pratat om likvärdiga bedömningar i skolan och att de har ett behov av att prata med varandra och ha pedagogiska samtal kring bedömning och hur de tolkar kunskapskrav och skriver omdömen. Det framkommer även att det inte finns några organiserade forum för att diskutera bedömningar, utan att det sker i spontanmöten. Lärarna säger att de gjort rektorn uppmärksam på deras behov och att rektorn initierat pedagogiska forum som lärarna numera har var fjärde vecka och där lärarna på egen hand får bestämma innehållet. Det framgår av lärarna att de ännu inte hunnit prata med varandra om hur de ska få en likvärdig syn på elevernas kunskaper. Både rektorn och lärarna uppger dock att lärarna pratar om likvärdiga bedömningar när det gäller nationella prov då lärarna sambedömer proven.

I inskickat material till Skolinspektionen skriver rektorn att hen kan se att lärarna tänker olika gällande hur de skriver omdömen men uppger att Skolverkets bedömningsstöd i svenska och matematik är till stöd för lärare att kvalitetssäkra sina omdömen i dessa ämnen. Lärarna berättar i intervju att de tycker att bedömningsstöden är bra eftersom de utifrån dessa kan prata om samma sak eftersom de alla har bedömt utifrån stöden. Vidare uppger lärarna att de använder stöden som underlag när de ska skriva omdömen och när de pratar med varandra om

⁶ Läroplan för grundskolan samt förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11, 2.8 Rektorns ansvar

elevers arbeten. Däremot visar granskningen att lärarna inte har motsvarande arbete i de ämnen där det inte finns bedömningsstöd eller nationella prov.

Skolinspektionen vill i sammanhanget poängtera att sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till.⁷ Genom att lärarna gemensamt tolkar och värderar bedömningsunderlag utifrån syfte, centralt innehåll och kunskapskrav samt den undervisning som bedrivits bidrar det till en ökad samsyn. Konkret kan lärarna utveckla en sådan samsyn genom att utifrån olika elevarbeten diskutera hur kunskapskraven kan läsas och tolkas. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn organiserar lärarnas arbete så att de får möjlighet att diskutera och analysera hur de bedömer elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven. Rektorn behöver se till att lärarnas samverkan kring bedömningsfrågor utgår från kursplanernas krav, forskning och beprövad erfarenhet. Det kan rektorn exempelvis göra genom att delta i möten då lärare diskuterar bedömning, ge tydliga instruktioner till samtalsledare, ge uppdrag till förstelärare eller utforma tydliga mötesstrukturer. Skolinspektionen vill påpeka att arbetet med att utveckla lärares bedömningskompetens behöver organiseras utifrån de behov som olika lärare har.⁸ Utgångspunkten för ett utvecklingsarbete kan vara Skolverkets Allmänna råd om bedömning och betygssättning.⁹

⁷ Skolverket (2018) *Allmänna råd med kommentarer Betyg och betygssättning*

⁸ Klapp, A. (2016) "Att utveckla lärares bedömarpraktik" i: Jarl, M. & Nihlfors, E. (red.) *Ledarskap, utveckling, lärande: Grundbok för rektorer och förskolechefer*, Stockholm: Natur & Kultur

⁹ Skolverket (2018) *Allmänna råd med kommentarer Betyg och betygssättning*

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Kerstin Martinsson

X Helena Larson

Föredragande

Signerat av: Helena Larson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Therése Mineur och Andrés Brink Pinto medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning skolan har ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23 oktober 2018 och den 24 oktober 2018. Besöket genomfördes av Helena Larson och Therése Mineur.

Norra Lyckan skola är en fyrparallellig skola i Perstorps kommun, belägen i tätorten Perstorp. Skolan undervisar 181 elever fördelade i årskurs 2 och 3. På skolan finns det även ett fritidshem. Lärarna är fördelade i årskursvisa arbetslag.

Skolan leds av en rektor som tillträdde sin tjänst hösten 2017.